

Beste natuurvrienden,

wie de vorige verslagjes er eens op naleest zal merken dat we weers-gewijs al zeer vaak “dikke chance” hebben gehad. Maar af en toe is er dan een uitzondering en dat was deze keer in de vorm van mist in de voormiddag en een hele grijze lucht in de namiddag. Maar we bleven droog en ook betrekkelijk warm dus we mogen niet

klagen. Welgemutst (en -gesjaald en -gehandschoend) wandelden we op **zondag 24 november** met **19 NVO-ers** (14 AM en 6 PM) rond de **Roksempuut**.

Voor de aanleg van de autostrades Brussel-Oostende en Jabbeke-Veurne was veel zand nodig. Daarom sneuvelde hier een (zelfs op Europees vlak) uitzonderlijke biotoop : oude duinen. Deze waren nog een restant van de tijd toen Oudenburg aan de zee lag, in feite aan de rand van een zeer groot slikken-

en schorregebied. Deze duintjes werden door zandwinning volledig vernietigd en wat overbleef was een put van wel 20 meter diep en zo’n 40 hectare groot. Na de werken waren er eerst plannen om het gebied voor recreatie (surfen, waterskiën...) in te richten maar al vlug werd de put en zijn omgeving zo interessant qua natuur dat er werd geijverd voor bescherming. Zeker de kolonie Oeverzwaluwen, de grootste in Vlaanderen met zo’n 800 broedparen, was een doorslaggevend argument. Sedert 1986 is de Roksempuut, de juiste naam is in feite De Hoge Dijken, een beschermd natuurgebied in bezit van, en beheerd door, het ANB.

Als wandelaar kun je er nu genieten van de natuurinrichting die op de bescherming volgde. Er werden 15.000 inheemse bomen en struiken aangeplant, een degelijk wandelpad aangelegd en 3 kijkhutten en een kijkwand. Als het mistig is helpen zelfs 15 kijkhutten niet maar niet getreurd, we concentreerden ons dan maar wat meer op de kleine zangvogeltjes. Zo kwam bvb het Goudhaantje zowel ’s morgens als ’s namiddags duidelijk in beeld, telkens in een grote groep van allerhande meesjes. De herfstkleuren, die dit jaar uitzonderlijk lang blijven

hangen, zorgden voor een mooie omkadering. Hier nog een paddenstoel, daar nog wat bloeiende planten... genoeg te zien en te horen dus om tevreden naar de nabespreking te trekken.

Wie Roksem en Ettelgem een beetje kent weet dat de horecaken er niet dik gezaaid liggen. Maar wie zoekt die vindt... brasserie Monico leek eerst wat tegen te vallen maar toen we eenmaal samen rond een lange tafel plaats hadden gevonden was het genieten van wat we echt wel een volkscafé mogen

noemen. Ze worden steeds zeldzamer dus het is dubbel tof als je er nog eentje ontdekt. Na het verdwijnen van Café Den Tijger in Jabbeke hebben we in deze streek een nieuw vast adresje gevonden.

Metten is weten... we noteerden dit kalenderjaar al 660 verschillende soorten. Sedert de NVO-start begin 2017 zijn dat al **897 verschillende soorten** geworden. Bij elk verslag voegen we 12 foto’s met een woordje uitleg waarbij we proberen steeds andere soorten in het spotlicht te zetten, zo passeerden al **733 verschillende soorten** de revu. Je kunt al die foto’s en tekstjes ook bekijken in één mega-excel-bestand, te vinden op onze site via deze link : <https://nvosite.com/bestanden/>

Je kunt er ook alle vorige verslagjes vinden : <https://nvosite.com/archief/>

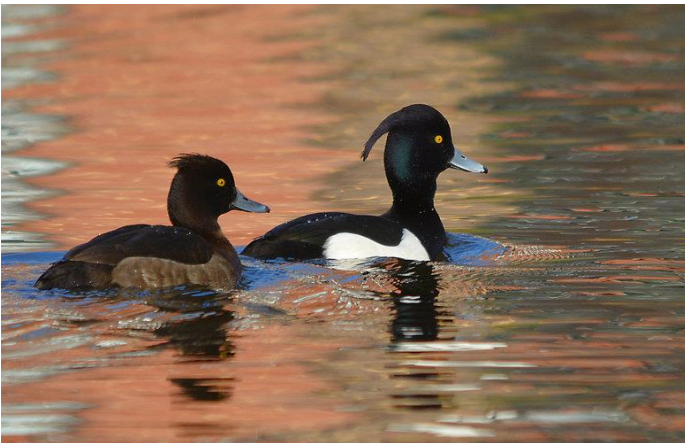
Ondanks het mistige, grijze weer tijdens de wandeling werden achteraf toch wat foto’s doorgestuurd. Daarom als toemaatje op het einde van dit verslag 7 extra pagina’s met prachtige en leuke foto’s die de dag zelf werden gemaakt door Natacha, Frank en Dirk, waarvoor een dikke dankjewel. Ook deze keer werden de soortnamen netjes genoteerd, bedankt Marijke.

Berken (spec.) verkleuren in het najaar spectaculair geel. Je ziet ook nog steeds de "zaadkatjes" hangen. Als je zo'n worstje uiteen prutst merk je dat daar telkens vele honderden zaadjes inzitten, elk voorzien van een vliesje om met de wind te kunnen meedrijven. Het produceren van heel veel en licht zaad is typisch voor pionierplanten. Berken zijn dan ook vaak de eerste bomen die verschijnen op een vrij stuk grond. (foto : dearplants.com)

Klein maar fijn... wie oog heeft voor het kleine ontdekt in de natuur hele mooie dingen. Zoals dit Knopkruid spec. Er is een kale en een behaarde soort... hier zie je duidelijk haartjes op de stengels en de bladeren dus **Harig knopkruid**. Wellicht heb je er nog nooit op gelet maar het groeit in de zomer ook heel vaak als onkruid tussen de straatstenen. (foto : waarnemingen.be)

Dit koppeltje **Kuifeend** vertoont duidelijk seksueel dimorfisme. Pardon?... ze tonen dus het verschil tussen vrouwtje (links) en mannetje (rechts). Bij eenden (en veel andere vogels) hebben de vrouwtjes veel minder opvallende kleuren omdat ze dan tijdens het broeden beter gecamoufleerd zijn en samenvallen met de omgeving van het nest waarop ze zitten. (foto : zoom.nl)

Een **Winterkoning** is niet veel groter dan een Goudhaantje (het kleinste Europese vogeltje). Wat ze missen in afmetingen en gewicht maken ze goed in assertiviteit en vooral in geluid. Hun liedjes kunnen 90 decibel bereiken, dat is hetzelfde geluidsniveau als een trompet. Niet slecht voor een vogeltje van 9 cm lang en amper 9 gram zwaar. (foto : birdfocus.nl)

Ondanks de enorme aantallen **Vliegenzwammen** die we in Beisbroek hebben gezien werd de soort nog niet "vereerd" met een tekstje in het verslag. De soort bevat een stof waarvan je flink ziek kunt worden maar ook een andere stof die zorgt voor een flinke high. Eén van de "waarnemingen" tijdens je trip kunnen vreemde afmetingen zijn, bvb hele kleine mensjes... kabouters??? (foto : JaVa)

Tegen platte paddenstoelen die uit (dode) boomstammen groeien zeggen we nogal vlug "elfenbankjes". Het is (o, verrassing) helemaal niet zo eenvoudig want er bestaan tientallen soorten die console-vormig (zo worden die schijven genoemd) zijn. Maar na wat denkwerk menen wij te mogen zeggen dat we het **Gewoon elfenbankje** hebben gezien.. (foto : waarnemingen.be)

Vanwege de steeds zachtere winters in onze streken passen steeds meer vogelsoorten hun trekgedrag aan. Waarom nog naar het (verre) zuiden vliegen als hier overwinteren ook wel lukt? Zo'n 20 jaar geleden vlogen alle **Kleine mantelmeeuwen** nog elke winter naar het Middellandse zeegebied. Nu zijn er al heel wat die hier blijven "plakken". (foto : waarnemingen.be)

Soms zie je braambessen die niet of niet volledig afrijpen. Ze blijven felrood en de vruchtjes worden zeer hard. Deze bessen werden aangetast door de **Bramengalmijt**. De eitjes van deze zeer kleine spin-achtige veroorzaken dit verschijnsel. Met dank aan Johan voor zowel de foto als de uitleg. (foto : JoDe)

Zuring kennen we beter onder de naam zurkel, een wat vergeten groente waar vroeger wel eens soep van werd gemaakt. Ook in salades zou het wel te pruimen zijn. Wie zuring zoekt op het internet merkt dat er bij ons wel 24 soorten te vinden zijn. Dankzij de uitstaande "voetjes" onderaan de bladschijf is deze wel eenvoudig te herkennen als **Schapenzuring**. (foto : waarnemingen.be)

Naaldbomen komen tijdens onze wandelingen weinig aan bod. Bijna alle soorten zijn namelijk ingevoerd en door de zeer vele kweekvormen is het ook zeer moeilijk om ze te benoemen. Maar deze **Lork** (ook wel Lariks) is daarop een uitzondering. Zeker in de herfst is het een makkie want het is de enige naaldboom (bij ons) die ook herfstkleuren krijgt. (foto : gallery.new-ecopsychology.org)

Aha... dat is weer van dat sexy dismurfisme... of hoe noemde dat ook alweer? In ieder geval zie je ook bij dit mannetje (links) en vrouwtje (rechts) **Tafeleend** een flink verschil. Net als Kuifeenden zijn het duikeenden die dus volledig onder water verdwijnen om hun eten te zoeken. Op ondiep water zul je ze dan ook niet vlug te zien krijgen. (foto : avesjosemariadelapr.blogspot.com)

De kleinste vogelsoort van Europa? : het **Goudhaantje** (samen met het Vuurgoudhaantje). Een piepklein bolletje dat meestal hoog in de kruinen van (naald)bomen naar eten zoekt. Maar heel af en toe, mits wat geluk en doorzetting, krijg je ze toch te zien. De goudgele kruinstreep kunnen ze naar believen platleggen of, zoals op deze foto, rechtzetten. (foto : luontoportti.com)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er is (zoals steeds) een herkansing mogelijk want op **zondag 08 december** staat er opnieuw een boeiende activiteit op de kalender. (info-mail valt in je mailbox op maandag 02 december)
Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Bij carpoolen wordt wel gevraagd een kleine brandstofbijdrage te betalen aan de chauffeur van dienst.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een blog gestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **Zondag 08 december** : winterwandeling op het **Klein Strand**
Start om 09u00 of 14u00 aan het Zeeliedenmonument / Zeeheldenplein / Oostende
- **Zondag 22 december** : wintergasten op de kleiputten van **Stuivekenskerke**
RV carpoolers om 08u30 of 13u30 aan de parking nabij het kerkhof / Stuiverstraat 414 / Oostende
Ter plaatse : 09u10 of 14u10 aan de kerk van Stuivekenskerke / Stuivekenskerkestraat 2 / Diksmuide
- **Zondag 05 januari : JAAROVERZICHT** in ontmoetingscentrum De Ballon / Vuurtorenwijk
Vanaf 09u00 : 3x half-uurtje info : dit jaar met de volgende onderwerpen
 - Welke meeuwen vind je bij ons aan de kust
 - inheemse struiken en bomen
 - Dagvlinders en dagactieve nachtvlinders

Vanaf 11u00 : gebruik van waarnemingen.be en andere natuurinfo-sites
Om 14u00 : kleine Spuikomwandeling
Vanaf 15u30 : jaaroverzicht 2019 en vooruitzichten 2020
- **Zondag 26 januari** : strandjuttten op het **strand van Lombardijde**
RV carpoolers om 08u30 of 13u30 aan de parking nabij het kerkhof / Stuiverstraat 414 / Oostende
Ter plaatse : 09u00 of 14u00 op de parking aan het einde van de Idyllelaan (zeestraatje van de Kustbaan, **opgelet hoge drempel om op te rijden**) / Lombardsijde

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : FraMe

Op een grote put wil je zo ver
mogelijk kunnen kijken
(met je verre-kunne-kijker)...
en dan is mist toch wel een
beetje een spelbreker.
Gelukkig heeft de natuur wel
wat meer te bieden dan
vogels alleen.

foto : DiNo

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : DiNo

We lieten het sombere weer niet aan ons hart komen en dompelden onszelf al vlug onder in weer een stukje boeiende natuur. Alhoewel de groene rand rond de plas verrassend smal is viel er toch heel wat te zien en te ontdekken. En... het bleef droog... waarvoor dank.

foto : NaGy

Aaitje... brave paddenstoel, braaf... aaitje, aaitje...

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : DiNo

Liefde NVO is.... samen in de mist verdwijnen...

foto : FraMe

foto : DiNo

foto : FraMe

foto : FraMe

Het weinige licht zorgde ervoor dat foto's maken extra moeilijk werd... op deze pagina toch enkele soortenfoto's die de dag zelf werden gemaakt. Zoals steeds beginnen we linksboven en benoemen dan met de klok mee : rozet van **Koningskaars** ; een **Vink** hoog in een **Populier spec.** ; de herfstkleuren van een **Lork** ; een mannetje **Kuifeend** ; de aparte bloemetjes van **Harig knopkruid**

foto : DiNo

foto : DiNo

Met een snoeischaar in de hand komt een natuurgids door het hele land.

foto : NaGy

Dit vraagt jaren training : het nabootsen van de verbaasde blik van een Goudhaantje

foto : NaGy

foto : NaGy

Zijn de zaadjes van Grote lisdodde geschikt voor menselijke consumptie?
Het gezicht zegt :
NEEN

"et voila...
la nouvelle carotte
est arrivée"

foto : NaGy

De aanwijstechniek laat te wensen over want niet iedereen vindt de bedoelde richting ("waar istie toch over bezig zeg?")

linksboven te beginnen en met de klok mee :

- **Trechterzwam spec.** , let ook op de vingerzetting in hoge Do
- Mist kan ook zijn voordelen hebben, hier op een wielweb
- dit roze zwammetje zou wel eens **Elfenschermpje** kunnen zijn
- een stuk hout helemaal omgeven met **Geweizwammetjes**,
- en een NVO-er helemaal omgeven met fel-rode jas (safety first)

foto : NaGy

Waarnemen
kan op
allerlei
manieren :
met je zin-
tuigen maar
ook met
optische
hulpstukken
zoals een
teelens
en/of
een loep

Opschrijven
helpt ook als
geheugensteun
achteraf
maar...
wel goed
vasthouden
die blaadjes...

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

Fotograaf op zoek naar de trek-eens-een-schaap-stand op zijn camera... wie zoekt, die vindt (misschien)

foto : NaGy

Fotograaf met een
goed uitzicht op...
... mist, veel mist

uit noodzaak moesten we
op zoek naar een nieuwe
locatie voor onze
nabespreking. Dat werd
brasserie Monico. Je moet
er geweest zijn om te
begrijpen hoe gezellig
zo'n dorpscafé wel kan zijn...
voltreffer...

foto : NaGy

foto : NaGy

What happens in NVO...
... stays in NVO

foto : NaGy

foto : NaGy

Op de foto hierboven heeft enkel Wim in de smiezen dat hij in beeld komt en hij schakelt dan ook meteen over op zijn meest fotogenieke glimlach. Op de foto hiernaast zie je wat er met de andere gezichten gebeurt eenmaal iedereen beseft dat er een foto wordt genomen.... de term fotogeniek is (op z'n zachtst gezegd) meteen niet meer zo sterk van toepassing.